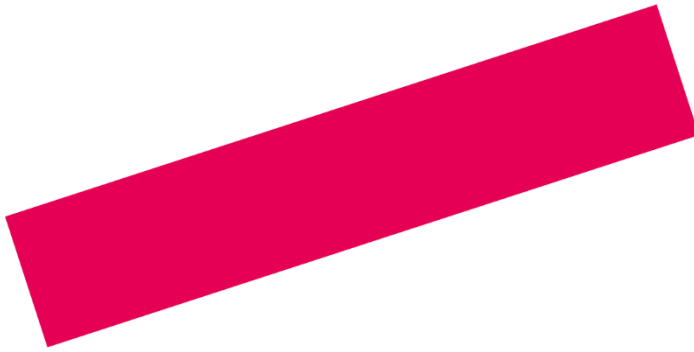

PILOT PROFESSIONAL DOCTORATE

Implementatie van de pilot Professional Doctorate in de HAN (2023-2029)

CS OOK

1 juni 2025

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
1 INLEIDING: DE PILOT PROFESSIONAL DOCTORATE	4
2 ORGANISATORISCHE KADERS WAARBINNEN DE PILOT PD PLAATSVINDT	8
2.1 Organisatorische kaders binnen de HAN.....	8
2.2 Inbedding van individuele PD-trajecten binnen de HAN.....	10
2.2.1 Pre-PD en ondersteuning	10
2.2.2 Ondersteuning gedurende PD-traject.....	12
3 REGELGEVENDE KADERS WAARBINNEN DE PILOT PD PLAATSVINDT	13
3.1 Wettelijke kaders.....	13
3.2 Institutionele kaders van de HAN.....	13
3.2.1 Aansluiting bij het Onderwijs en Examenreglement	13
3.2.2 Aansluiting bij de onderzoekskaders van de HAN.....	13
3.3 Documentatie en archiveringskaders.....	14
3.3.1 Aanmelding voor het PD-traject.....	15
3.3.2 Randvoorwaarden voor archivering tijdens pilot PD van de HAN	15
4 FINANCIERING VAN HET PROFESSIONAL DOCTORATE	17
4.1 Kosten voor deelname aan PD-pilot bij de HAN.....	17
4.2 Dekking kosten.....	18

VOORWOORD

De HAN neemt deel aan de landelijke pilot rond het Professional Doctorate (PD), een traject dat gericht is op het versterken van praktijkgericht onderzoek op het hoogste niveau binnen het hoger beroepsonderwijs.

In het kader van deze pilot is deze handleiding opgesteld. Het document beoogt betrokkenen – waaronder kandidaten, begeleiders en overige functionarissen – te voorzien van duidelijke richtlijnen en praktische kaders ter ondersteuning van een zorgvuldige uitvoering van het PD-traject binnen de HAN.

Wij vertrouwen erop dat dit document een waardevolle ondersteuning zal bieden gedurende de looptijd van de pilot.

Arnhem, juni 2025

CS OOK

1 INLEIDING: DE PILOT PROFESSIONAL DOCTORATE

Tot voor kort kende het hbo geen eigen promotietraject. Het volgen van onderwijs en het uitvoeren van onderzoek op het hoogste opleidingsniveau was voor medewerkers van hogescholen (of mensen uit het werkveld gelieerd aan hogescholen) alleen mogelijk via een PhD-traject in samenwerking met een universiteit.

In 2023 is door de Vereniging Hogescholen in samenwerking met het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Regieorgaan SIA](#) een pilot opgestart voor een doctoraatstraject voor hogescholen: de Professional Doctorate (ook wel afgekort tot PD). Daarmee wordt voor het hbo een nieuw leertraject geïntroduceerd. Kandidaten worden middels een PD-traject opgeleid tot hooggekwalificeerde professionals die leren te interveniëren in complexe praktijken zoals de energietransitie of de gezondheidszorg. In tegenstelling tot bij een PhD staat gedurende het PD-traject, naast het doen van (praktijkgericht) onderzoek, het daadwerkelijk tot stand brengen van veranderingen in een complexe beroepspraktijk centraal. Met het doorlopen van een PD-traject, wordt een kandidaat opgeleid tot niveau 8 van het Europees Kwalificatiekader, wat gelijk is aan het niveau van een PhD – c.q. promotietraject aan een universiteit.

Belang van het Professional Doctorate

Een eigen doctoraatstraject in het hbo is een belangrijke en noodzakelijke toevoeging binnen het hoger onderwijsstelsel. Zo maakt het PD een doorlopende leerlijn van associate degree via bachelor en master tot doctorate in de beroepskolom mogelijk en wordt nauw verbonden met het overige hbo-onderwijsaanbod. De pilot biedt mogelijkheden om het PD door te ontwikkelen tot een gedegen traject waarin praktijkgericht onderzoek centraal staat en opleidt tot niveau EQF 8. Hiervoor heeft de pilot als doel om een PD-opleiding te ontwikkelen die complementair is aan bestaande PhD-trajecten van universiteiten die meer op wetenschappelijk onderzoek zijn gericht (wat zich primair uit in publicaties).

Naast het aanvullen van de bestaande lacune in het onderwijslandschap fungeert de pilot om de PD-opleiding maatschappelijk ingebed te krijgen. Ook vanuit bedrijven en organisaties is er behoefte aan werknemers met doctoraatsdenkniveau en het vermogen om dat in te zetten in de praktijk. Een eigen doctoraatstraject in het hbo met een praktijkfocus voorziet in deze behoefte door professionals op te leiden tot onderzoekende toonaangevers die innovaties kunnen initiëren, implementeren in de praktijk en evalueren en generaliseren naar andere situaties.

Daarnaast onderschrijft het Professional Doctorate het belang van praktijkgericht onderzoek en de mogelijkheden die middels een PD-traject gepaard gaan om maatschappelijke 'doorwerking' – ofwel, impact – te creëren. Vandaar dat de PD-pilot tevens tot doel heeft om praktijkgericht onderzoek op doctoraalniveau te bevorderen dat aansluit op de behoeften van het werkveld en de samenleving. En, om samenwerking met (regionale) bedrijven, instellingen alsook met internationale partners te versterken.

Tot slot draagt het PD bij aan onderwijsvernieuwing. De opzet van de PD-trajecten stimuleert het versterken van de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en het werkveld. De PD-kandidaten hebben een hybride rol als change agent, professional, innovator en onderzoeker (zie tekstblok 1).

- **Change agent:** Reflecteren op processen die nodig zijn om verandering tot stand te brengen; Betrokkenheid en draagvlak mobiliseren; Nieuwe patronen en gedrag ontwikkelen
- **Professional:** Reflecteren op waarden en eigen handelen; Vakkennis mobiliseren en evalueren; Competenties en waarden ontwikkelen
- **Innovator:** Reflecteren op hoe het anders kan; Bestaande oplossingen mobiliseren en combineren tot iets nieuws; Nieuwe oplossingen ontwikkelen
- **Onderzoeker:** Reflecteren op welke informatie nodig is voor het handelen; Theorie mobiliseren en informatie verzamelen; Transfereerbare kennis ontwikkelen

Tekstblok 1 *De vier rollen die PD kandidaten oppakken gedurende het doorlopen van een PD-traject.*

Dit vraagt om vernieuwende vernieuwde begeleidingsmethodes waarin lectoren, werkveldpartners en docenten samenwerken. Dit stimuleert vakoverstijgende manieren van werken en om samen te leren met andere disciplines en sectoren. Zo biedt het PD doorgroeimogelijkheden voor professionals die hun expertise willen verdiepen, zonder de overstap naar een PhD te maken. En, door een nauwe samenwerking met werkveldpartners, blijft het onderwijs beter afgestemd op actuele en toekomstige ontwikkelingen in het werkveld. Dit past in de bredere ontwikkeling van flexibilisering en modulair onderwijs en draagt bij aan een verder versterking van de Leven Lang Ontwikkelen (LLO) agenda.

Wettelijke status van de Professional Doctorate

Binnen de pilot kunnen kandidaten een PD-traject doorlopen. Het succesvol afronden van een Professional Doctorate-traject levert de kandidaat nog geen wettelijk erkend getuigschrift, graad/of titel op. Wel ontvangt de kandidaat een certificaat. Gedurende de pilot PD loopt een wetstraject met als doel om de PD-beroepsopleiding wettelijk te verankeren binnen de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Het traject om te komen tot de wettelijke verankering is gestart door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), waarvoor het essentieel is dat de PD-trajecten voldoen aan standaarden voor onderzoek en overeenkomstig zijn met niveau EQF-8. Dit is tevens van groot belang voor het creëren van maatschappelijk draagvlak en voor het verankeren van de PD in het nationale en internationale kennisecosysteem. Het is de ambitie om het benodigde wetswijzigingstraject gedurende de looptijd van de pilot succesvol af te ronden. Het verkrijgen van een zelfstandige basis in de WHW resulteert in een betekenisvol profiel voor PD-kandidaten met loopbaanperspectief in de praktijk, het onderzoek en in het onderwijs. Daarnaast geeft een zelfstandige basis in de WHW de PD een stevige, wettelijke inbedding in het Nederlandse onderwijslandschap.

Landelijke organisatie van de pilot PD

De pilot PD kent zeven thematische domeinen waarbinnen PD- trajecten doorlopen kunnen worden:

- Techniek en digitalisering;
- Energie en duurzaamheid;
- Leren en professionaliseren;
- Gezondheid en welzijn;
- Kunst en creatief;
- Maritiem;
- Leisure, Tourism en hospitality

Elk van deze domeinen heeft zich op domein-niveau georganiseerd en heeft inhoudelijke programma's ontwikkeld waartoe de individuele trajecten zich dienen te verhouden.

Het Graduate Network

De domeinspecifieke programma's worden bewaakt door een zogenaamd Graduate Network (GN), een "samenwerkingsverband van hogescholen die gezamenlijk het opleidingsprofiel, de ondersteunende onderwijsmodules, het beoordelingsmodel en de andere elementen van het programma [hebben ontwikkeld en door] ontwikkelen" (VH 2021, p.4).

De Graduate Commissie

Elk domeinspecifiek netwerk kent tevens een Graduate Commissie (GC), die verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het programma. De GC beoordeelt de aanvragen voor het doorlopen van een PD traject en kent na succesvol doorlopen van het PD-traject het certificaat 'PD' toe.

De Validatie Commissie

De domeinspecifieke PD-programma's zijn vooraf vastgelegd en worden om de vier jaar gevisiteerd en in het algemeen gemonitord door een Validatie Commissie (VaCo PD), waarin vertegenwoordigers van (regionale) werkgevers/ werkveld (Commissie Hoger Onderwijs van VNO-NCW / MKB Nederland), vertegenwoordigers beroepsgroep en vertegenwoordigers kennisinstellingen zitting nemen.

Aantal trekkingsrechten¹

Aanvankelijk zijn er 135 trekkingsrechten beschikbaar gesteld voor deelname aan de PD-pilot, met de mogelijkheid tot uitbreiding naarmate de pilot vordert. Elke hogeschool die meedoet, is

¹ Op dit moment zijn er 164 trekkingsrechten beschikbaar voor PD-deelname; dit is een uitbreiding vanaf de oorspronkelijke 135, als gevolg van de toekenning van 29 extra rechten in maart 2025. De HAN heeft bij de evaluatie eind 2024 bewust gekozen om vast te houden aan de oorspronkelijk toegekende 11 trekkingsrechten, in lijn met haar strategische focus en capaciteit.

betrokken bij één of meer van de zeven thematische domeinen en heeft een vaststaand aantal trekkingsrechten verkregen voor de deelname van PD-kandidaten.

Deelname van de HAN aan de pilot PD

De HAN doet aan de pilot PD mee en heeft, verspreid over vier domeinen, elf trekkingsrechten toegekend gekregen. Zo is de HAN als hogeschool momenteel aangesloten bij de domeinen Techniek en Digitalisering (met 3 trekkingsrechten), Energie en Duurzaamheid (met 4 trekkingsrechten), Leren en Professionaliseren (met 2 trekkingsrechten), en Gezondheid en Welzijn (met 2 trekkingsrechten).

Van belang is dat de HAN zich zo organiseert dat een aansluiting bij landelijke ontwikkelingen van de pilot behouden blijft. Daarnaast dienen de toegekende trekkingsrechten verzilverd te worden en voorwaarden geschept worden die ervoor zorgen dat de individuele PD-kandidaten succesvol hun traject doorlopen.

Leeswijzer

Dit document schetst de *organisatorische*, *regelgevende* en *financiële* kaders van waaruit de HAN deelneemt aan de landelijke pilot PD. Zo biedt het houvast voor een succesvolle deelname aan de pilot en presenteert het aanknopingspunten op basis waarvan – mocht het PD een wettelijk erkend traject worden – in de toekomst PD-beleid ontwikkeld kan worden.² Hoofdstuk 2 presenteert de *organisatorische kaders* waarbinnen de pilot PD plaatsvindt. Hier wordt ingezoomd hoe de HAN zich heeft georganiseerd om aansluiting te blijven behouden op de landelijke ontwikkelingen van de pilot PD en welke rollen betrokken belanghebbenden hierbij vervullen. Daarnaast beschrijft hoofdstuk 2 hoe de individuele trajecten binnen de HAN zijn ingebed en de ondersteuning die de (aspirant) kandidaten kunnen verwachten gedurende het doorlopen van een PD-traject. Hoofdstuk 3 beschrijft de *regelgevende kaders* waarbinnen de pilot PD wordt uitgevoerd en er wordt ingezoomd op de wettelijke, institutionele, documentatie en archiveringskaders waar de pilot aan dient te voldoen. De financiële kaders zoals voor deze pilot al vastgesteld door het College van Bestuur, worden beschreven in hoofdstuk 4.3. Hoofdstuk 4 beschrijft de kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de individuele trajecten (zie paragraaf 4.1) en gaat in paragraaf 4.2 in op de wijze waarop de pilot bekostigd wordt.

² Zie ook CvB besluiten *Aanvraagprocedure PD (2023/2190)* en *Bekostiging PD (2023/2126)*.

³ Zie CvB besluit *Bekostiging PD (2023/2126)*

2 ORGANISATORISCHE KADERS WAARBINNEN DE PILOT PD PLAATSVINDT

Dit hoofdstuk beschrijft de organisatorische kaders waarbinnen de landelijke pilot Professional Doctorate (PD) aan de HAN wordt uitgevoerd. Het geeft inzicht in de wijze waarop de HAN haar interne organisatie hierop heeft ingericht, de verdeling van verantwoordelijkheden tussen lectoren en centrale staf, en de ondersteuning die beschikbaar is voor (aspirant) PD-kandidaten gedurende het gehele traject.

2.1 Organisatorische kaders binnen de HAN

De HAN heeft voor de interne organisatie het onderscheid per domein als uitgangspunt genomen. Zij volgt hiermee de landelijk opzet. Dit stelt haar in staat om een goede aansluiting te blijven behouden tot elk van de domeinen waarbinnen zij trekkingsrechten heeft: de domein specifieke programma's, GNs en GCs, en de ontwikkelingen die zich op domeinniveau, landelijk afspelen. Aangezien de HAN trekkingsrechten binnen vier domeinen toegekend heeft gekregen, sluit zij actief op deze vier domeinen aan.

Staf OOK houdt oog voor domeinoverstijgende ontwikkelingen, door actief deel te nemen aan een beleidswerkgroep en het programmateam, welke beide door de Vereniging Hogescholen worden geleid. Voor de pilot is het van belang deze nauwe betrokkenheid te behouden daar in die gremia onderwerpen aan bod komen die (mogelijkerwijs) ook op HAN niveau van toepassing zijn.

Lectoren; taken en verantwoordelijkheden

De HAN heeft zich georganiseerd op basis van de vier domeinen waarbinnen zij trekkingsrechten heeft. Binnen deze domeinen is minimaal één lector van de HAN verbonden. Zij zijn tevens bij de domeinspecifieke GN en/of bij de GC aangesloten. Binnen de hogeschool vervullen deze lectoren een trekkende functie en spelen een cruciale rol in het succesvol uitrollen van het PD:

- De lectoren communiceren een duidelijke visie over het belang van het PD voor het werkveld en de hogeschool met oog op de door ontwikkeling en versterking van praktijkgericht onderzoek en onderwijs.
- De lectoren houden oog voor de zwaartepunten van de HAN en zorgen ervoor dat de individuele PD-trajecten zich inhoudelijk daartoe verhouden.
- De lectoren mobiliseren relevante partners uit het werkveld om samen te werken aan praktijkgerichte onderzoeksprojecten en denken mee over een passende inbedding van PD-trajecten bij deze netwerkpartners.
- De lectoren stimuleren samenwerkingen tussen academies, opleidingen en externe partners voor een succesvolle start en verloop van PD-trajecten.

- De lectoren creëren intern draagvlak voor de inbedding van de PD-pilot door interne stakeholders, zoals docenten, onderzoekers, en bestuurlijke organen te informeren en te enthousiasmeren over de waarde van de PD.
- De lectoren ondersteunen PD-kandidaten door de randvoorwaarden te scheppen voor de uitvoer van praktijkgericht onderzoek en begeleiden beoogde PD-kandidaten in het opstellen van een PD-aanvraag door diepgaande expertise in te brengen.

De lectoren fungeren dus als aanjager, coördinator en ambassadeur en verbinden praktijkgericht onderzoek, onderwijs en het werkveld. In deze rol zijn de betrokken lectoren verantwoordelijk voor het verzilveren van het aantal trekkingsrechten dat is toegekend; het vinden van geschikte kandidaten en het behouden van een constructieve samenwerking met het werkveld.

Centrale Staf Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg; taken en verantwoordelijkheden

De lectoren werken met Centrale Staf Onderwijs Onderzoek Kwaliteitszorg (CS OOK) samen aan de implementatie van de PD-pilot. In deze samenwerking heeft CS OOK een meer coördinerende rol en draagt verantwoordelijkheid voor de organisatie van een structurele ondersteuning en financiële middelen, en het opstellen én waarborgen van de beleidsmatige randvoorwaarden.

- CS OOK formuleert richtlijnen voor de implementatie van de PD-pilot en ontwikkelt beleidskaders.
- CS OOK zorgt ervoor dat de inbedding van de PD-pilot voldoet aan de nationale eisen en afspraken, zoals die overeengekomen zijn binnen de Vereniging Hogescholen.
- CS OOK bewaakt dat de pilot aansluit bij bestaand HAN-beleid (bijvoorbeeld promotiebeleid), strategische doelen van de HAN en visie ten aanzien van onderwijs en onderzoek.
- CS OOK ondersteunt bij het aanvragen en beheren van financiering van de PD-pilot.
- CS OOK helpt bij het opzetten van de HAN-interne beoordelingsprocedures voor het aanvragen van een PD-traject (daarna gaan de voorstellen naar de landelijke GCs).
- CS OOK zorgt voor heldere informatievoorziening en interne communicatie over de PD-pilot naar interne stakeholders, zoals docenten, onderzoekers en bestuur.
- CS OOK faciliteert overlegstructuren om een breed draagvlak te creëren binnen de hogeschool.
- CS OOK zorgt voor het monitoren van de voortgang en resultaten van de PD-pilot.

Staf OOK vormt zo de organisatorische en beleidsmatige ruggengraat van de PD-pilot. Door strategische ondersteuning, communicatie en faciliteiten te bieden creëert CS OOK een solide basis voor de succesvolle implementatie en duurzame verankering van de PD-pilot binnen de HAN.

2.2 Inbedding van individuele PD-trajecten binnen de HAN

Het PD-traject wordt voorafgegaan door een pre-PD, een periode waarin de mogelijkheden worden gecreëerd en voorwaarden worden geschept waarbinnen het PD-traject uitgevoerd kan worden. Het pre-PD en PD-traject worden elk op verschillende manieren ondersteund.

2.2.1 Pre-PD en ondersteuning

De periode die voorafgaat aan het daadwerkelijke PD-traject en gekenmerkt wordt door het creëren van mogelijkheden om een PD-traject te starten, heet de pre-PD-fase. Deze fase wordt gebruikt om de PD-aanvraag te schrijven, de netwerkpartners te mobiliseren en de begeleiding te organiseren.

Pre-PD-Cursus

Gedurende de pre-PD-fase worden PD-kandidaten geadviseerd een pre-PD-cursus te volgen die landelijk wordt aangeboden. De kosten voor deelname liggen bij de academie waar de aspirant kandidaat een aanstelling heeft. De pre-PD-cursus is voor iedereen toegankelijk die potentieel kandidaat is voor een PD, een aanvraag in voorbereiding heeft of zich wil oriënteren op wat een PD is.

Ondersteuning binnen de HAN

Naast het doorlopen van een Pre-PD-cursus kunnen aspirant PD-kandidaten de nodige ondersteuning vanuit de HAN verwachten. Het is van belang dat aspirant PD-kandidaten weten aan welke voorwaarden zij zelf dienen te voldoen én aan welke vereisten het beoogde PD-traject dient te voldoen. Zowel Staf OOK alsook de desbetreffende domeintrekkende lector zien erop toe dat aan deze voorwaarden wordt voldaan en geven advies bij het opstellen van een aanvraag voor een PD-traject (zie ook hoofdstuk 3). Aspirant kandidaten krijgen meer specifieke inhoudelijke ondersteuning van hun beoogde begeleidende lector die hen helpt bij het definiëren van de onderzoeks- of praktijkvraag, het ontwerpen van hun project en inbedden van de beoogde (onderzoeks)activiteiten bij een werkveldpartner.

Financiën

Vanuit de academie waar de aspirant PD-kandidaat een aanstelling heeft (of toe gedetacheerd is) kan da aspirant PD-kandidaat hulp verwachten van de financiële controllers in het optuigen van het financiële plaatje (zie ook hoofdstuk 4).

Human Resources

Aspirant PD-kandidaten en de academies kunnen vanuit de Centrale Staf en Services Human Resources en Services HR (HR) verschillende vormen van ondersteuning verwachten op arbeidsjuridisch vlak, welke gericht is op het faciliteren van hun leer- en professionaliseringsproces.

- **Interne PD-kandidaten (in dienst van de HAN):**

Bij PD-kandidaten die reeds in dienst zijn van de HAN, biedt HR-ondersteuning bij het – indien nodig – aanpassen van arbeidscontracten of het vastleggen van aanvullende afspraken om deelname aan het PD-traject mogelijk te maken. In principe gaan we er echter van uit dat bestaande arbeidsovereenkomsten volstaan. Afspraken over de inzet en rol van de PD binnen de werkzaamheden van de kandidaat worden opgenomen in de reguliere Resultaat- en Ontwikkelcyclus (R&O) tussen de kandidaat en diens leidinggevende.

- **Externe PD-kandidaten (in dienst van een partnerorganisatie), deels gedetacheerd naar de HAN:**

Bij PD-kandidaten die niet in dienst zijn van de HAN maar van een externe partnerorganisatie, biedt HR-ondersteuning bij het opstellen van een detacheringsovereenkomst tussen de partner en de HAN. Hierin worden onder meer afspraken vastgelegd over de duur van de detachering, het aanstellingspercentage en de functie-inschaling van de kandidaat. De kandidaat blijft formeel in dienst van de externe organisatie en wordt tijdelijk gedetacheerd naar de HAN. Deze detachering vindt plaats met inachtneming van de randvoorwaarden zoals vastgesteld binnen de landelijke PD-pilot door Regieorgaan SIA.

Daarnaast kan HR samen met de begeleidende lectoren periodieke gesprekken faciliteren om de voortgang van het PD-traject te bespreken en eventuele aanpassingen in de ondersteuning bespreekbaar te maken. Tevens kan HR-begeleiding bieden in hoe het PD-traject past binnen de bredere loopbaan van de kandidaat.

Adviesbureau Subsidies

De subsidieadviseurs kunnen aspirant PD-kandidaten adviseren over

1. Het indienen van de PD-subsidieaanvraag bij Regieorgaan SIA.
2. Het benutten van eventuele andere subsidieregelingen voor de financiering van het PD-traject.

Aspirant PD-kandidaten wordt geadviseerd vroegtijdig contact op te nemen met Adviesbureau Subsidies.

Juridische zaken (JZ)

De afdeling JZ van de HAN ondersteunt op de volgende manier bij de pilot PD:

- Als er vóór de start van het PD-traject nog geen samenwerkingsovereenkomst (SOK) is vastgesteld tussen de HAN en de externe partner, moet deze – net als bij reguliere subsidieprojecten – vóór de start van het traject worden opgesteld. In deze overeenkomst worden afspraken vastgelegd over onder andere de omgang met persoonsgegevens, auteursrechten, intellectueel eigendom en het beheer van

onderzoeksdata, zoals opslag, archivering en (open) publicatie van kennisproducten. Hiervoor wordt in principe gebruikgemaakt van de bestaande formats van Juridische Zaken (JZ) voor gesubsidieerde onderzoeksprojecten. Indien de externe partner aanpassingen in de SOK wenst of nodig acht, biedt JZ hierbij ondersteuning.

2.2.2 Ondersteuning gedurende PD-traject

Een PD-kandidaat kan gedurende het doorlopen van zijn/haar PD-traject rekenen op uitgebreide ondersteuning vanuit de HAN.

Inhoudelijke begeleiding

Het PD-traject wordt voor een belangrijk deel binnen en samen met de beroepspraktijk gerealiseerd. Tegelijk is een voortdurende wisselwerking tussen theorie en praktijk van belang. Deze wisselwerking wordt gestimuleerd door de intensieve begeleiding door twee lectoren, waarvan er minimaal één van de HAN is, en minstens twee praktijkbegeleiders, eventueel aangevuld met een (niet letterlijk) 'dagelijks begeleider'. Deze vormen gezamenlijk de begeleidingscommissie van de PD-kandidaat. De lector die hoofdvantwoordelijk is voor de begeleiding van de PD-kandidaat (de supervisor) heeft het recht om een kandidaat, voor toekenning van het certificaat PD, voor te dragen aan de beoordelingscommissie.

"In de beoordelingscommissie zitten een lid uit de gemeenschap van lectoren binnen het betreffende domein en drie leden die worden voorgedragen door de begeleidingscommissie en een afspiegeling vormen van de stakeholders in de begeleidingscommissie.

Voorzitterschap is in de pilotfase in handen van een lid van de VaCo-PD. Basis voor de beoordeling is een portfolio van bewijsmateriaal dat recht doet aan het opleidingsprofiel van het PD-programma" (zie [University of Applied Sciences Professional Doctorate](#), VH, 2021; p6).

PD-kandidaten zijn zelf verantwoordelijk om proactief contact te zoeken met ondersteunende diensten, begeleiders en mede PD-kandidaten.

Examinering

De examinering van een Professional Doctorate (PD) richt zich op het aantonen van bekwaamheid op EQF-niveau 8. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een portfolio, dat gedurende het PD-traject door de kandidaten wordt opgebouwd. Deze beoordeling vindt plaats op landelijk niveau en ligt dus niet bij de afzonderlijke instellingen. Hoewel de algemene structuur van het PD-traject uniform is, kunnen specifieke beoordelingscriteria, eisen en accenten per domein verschillen. Omdat de richtlijnen per domein en instelling variëren en nog in ontwikkeling zijn is het raadzaam om de richtlijnen van het betreffende domein te raadplegen voor aanvullende informatie hierover.

3 REGELGEVENDE KADERS WAARBINNEN DE PILOT PD PLAATSVINDT

Een Professional Doctorate (PD) traject dient te opereren binnen duidelijke regelgevende kaders die rekening houden met institutionele, wettelijke en kwaliteitsstandaarden. Deze kaders garanderen dat het traject goed wordt georganiseerd, transparant is en voldoet aan eisen op het gebied van onderwijs, onderzoek, en aansluit op de eisen vanuit het werkveld.

3.1 Wettelijke kaders

Het PD-traject moet voldoen aan de landelijke accreditatiecriteria en aantoonbaar aansluiten bij de eisen van niveau 8 van het European Qualifications Framework (EQF). Daarnaast moet de gegevensbescherming conform de AVG gewaarborgd zijn, en dient een Data Management Plan te worden opgesteld voor het beheer van onderzoeksgegevens.

3.2 Institutionele kaders van de HAN

3.2.1 Aansluiting bij het Onderwijs en Examenreglement

Het PD-traject moet aansluiten op de kaders zoals geschetst in het PD-Programme Proposal van het domein. De begeleiding en verdeling van verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de aanvraag van het PD-traject.

3.2.2 Aansluiting bij de onderzoekskaders van de HAN

Onderzoeken die tijdens het PD-traject worden uitgevoerd dienen te voldoen aan enkele basisprincipes rondom wetenschappelijke integriteit en toegankelijkheid.

Wetenschappelijke Integriteit

De HAN heeft zich verplicht om haar praktijkgericht onderzoek optimaal te ondersteunen en te voldoen aan alle zorgplichten die behoren bij de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) en deze open onderzoekscultuur. Dat gebeurt via gerichte scholing, ethische toetsing, vertrouwenspersonen en een klachtenregeling bij het vermoeden van schending van de onderzoeksintegriteit.

Training en bewustwording

Van onderzoekers en onderzoeksbegeleiders verwachten wij dat zij een training volgen, zoals de basistraining *Verantwoord Onderzoek* die wordt aangeboden via de HAN Academy. De cursus draagt bij aan de bewustwording van het belang van onderzoeksintegriteit.

Ethische toetsing

Voor adviezen over onderzoeksvoorstellen, ethische en juridische kwesties bij het uitvoeren van onderzoek kunnen HAN-onderzoekers terecht bij de [Ethische Commissie](#)

Onderzoek (ECO) van de HAN. Wanneer onderzoekers gegevens verzamelen van of over mensen, dan moet het onderzoeksvoorstel worden voorgelegd aan de ECO.

Vertrouwenspersonen

Vragen of zorgen over mogelijke schending van de onderzoeksintegriteit of een klacht over een onderzoek van de HAN? Neem dan contact op met één van de vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor zowel melders als betrokkenen. Alle meldingen en vragen worden strikt vertrouwelijk behandeld.

Klachtenregeling

Bij mogelijke schending van de onderzoeks-integriteit kan – na advies van een vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit - contact worden opgenomen met de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI). Deze commissie onderzoekt de klacht en brengt advies uit aan het College van Bestuur van de HAN.

Open Science

Open Science speelt een essentiële rol bij het uitvoeren van een Professional Doctorate (PD), omdat het bijdraagt aan transparantie, samenwerking en maatschappelijke impact. Door onderzoeksresultaten, data en methodologieën open toegankelijk te maken, wordt kennisuitwisseling bevordert tussen onderzoekers, professionals en de maatschappij. Dit sluit aan bij de praktijkgerichte aard van een PD, waarbij de nadruk ligt op het oplossen van reële problemen in samenwerking met stakeholders.

Om Open Science binnen de HAN te bevorderen zijn hiervoor beleidskaders opgesteld: 1) Het 'HAN breed beleidskader rondom het publiceren van kennisproducten' en 2) aanvullend beleid dat zich specifiek richt op het publiceren van kennisproducten die voortkomen uit het praktijkgericht onderzoek binnen de HAN.⁴ Dit beleid benadrukt de verantwoordelijkheid van de HAN en haar onderzoekers voor het waarborgen van een solide onderzoeksinfrastructuur, met speciale aandacht voor:

- Het faciliteren van goed databeheer.
- Het duurzaam, veilig en toegankelijk opslaan van data.
- Het zoveel mogelijk openbaar en toegankelijk maken van data en kennisproducten die voortkomen vanuit het praktijkgericht onderzoek op de HAN.

Beide beleidstukken zijn terug te vinden op de pagina's over onderzoeks-ondersteuning op HAN Insite

3.3 Documentatie en archiveringskaders

Alle fasen van het PD-traject moeten goed worden gedocumenteerd inclusief de aanmelding, de voortgang en de examinering (eindproduct).

⁴ CvB besluiten 2025/2823 en 2025/2852.

3.3.1 Aanmelding voor het PD-traject

De Graduate Committee (GC) van elk domein beoordeelt de ingediende aanvragen voor een PD-traject, stelt een begeleidings- en beoordelingscommissie samen en communiceert naar SIA het aantal PD-trajecten dat zij toegekend heeft (met een afgesproken maximum verschillend per domein). Het proces van indiening van aanvragen bij de GC tot beursverstrekking door Regieorgaan SIA vind je op [de website van Regieorgaan SIA](#). Binnen de HAN is een volgend proces ingericht dat op de landelijke organisatie aansluit, welke een zestal stappen kent:

1. Kandidaat dient onder supervisie van de begeleidend lector een PD-voorstel in – opgesteld volgens het landelijk format welke zijn te vinden op [de landelijke website over het Professional Doctorate](#) en waarbij de instructie van Regieorgaan SIA wordt gevolgd – in bij de secretaris van de HAN promotiecommissie. De secretaris van de promotiecommissie verspreidt de aanvragen onder de commissieleden.
2. De leden van de HAN promotiecommissie beoordelen het voorstel aan de hand van het landelijk gebruikte beoordelingsformulier. De commissie stelt feedback op en beargumenteert waarom een ingediend voorstel wel of niet voorgedragen zal worden aan de landelijke Graduate Committee van het specifieke domein.
3. De promotiecommissie informeert de kandidaat (en begeleidend lector) over het besluit en deelt de feedback.
4. Bij een voorlopig negatief oordeel: Kandidaat verwerkt de feedback, scherpt de aanvraag verder aan en levert de aangepaste aanvraag aan bij de secretaris van de promotiecommissie.
5. De HAN promotiecommissie beoordeelt de aangepaste aanvraag.
6. Bij een positief oordeel: De secretaris van de promotiecommissie vraagt het CvB de voordracht van de PD-kandidaat te accepteren middels een beslisnotitie.
7. Met goedkeuring van het CvB dient de secretaris van de promotiecommissie het voorstel inclusief CvB besluit in bij de Graduate Commissie van het domein op de landelijk afgesproken indienmomenten.¹

3.3.2 Randvoorwaarden voor archivering tijdens pilot PD van de HAN

Het Professional Doctorate (PD) bestaat uit zowel een opleidingscomponent, gericht op professionele ontwikkeling, als een onderzoekscomponent, waarbij praktijkgericht onderzoek wordt uitgevoerd binnen de beroepspraktijk, die met elkaar verweven zijn. Voor archivering gelden daarom randvoorwaarden uit beide domeinen: het onderwijs en het praktijkgericht onderzoek.

Opleiding – archiveren volgens onderwijsregels

Voor het opleidingsdeel van de pilot PD onderscheiden we drie vormen van opleidingsgerelateerd materiaal, waarbij elk onderdeel een eigen archiveringsregels kent:

- 1) Opleidingsinformatie over het PD-traject, hiervoor is de GC van het domein archief plichtig;
- (2) Tussentijdse beoordelingsformulieren en onderliggende documenten, hiervoor is de GC van het domein archief plichtig;
- (3) Het certificaat dat na succesvolle afronding van het PD-traject wordt uitgereikt, hiervoor is de HAN archief plichtig.

De archivering van de door de HAN verstrekte PD-certificaten vindt plaats in Decos Join en worden 50 jaar bewaard, conform de bewaartermijn zoals vastgelegd in de WHW (Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek) en de Selectielijst Hoger Onderwijs 2022.

Archivering van PD certificaten vindt plaats volgens de geldende wet- en regelgeving, inclusief eisen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy – wat betekent dat persoonsgegevens goed beschermd zijn en alleen toegankelijk voor geautoriseerd personeel.

Onderzoek – archiveren volgens onderzoekspraktijk

Voor kandidaten die bij de HAN deelnemen aan de pilot PD gelden dezelfde regels als voor (docent)onderzoekers die in dienst van de HAN onderzoekstaken verrichten. Hiervoor geldt dat de HAN eigenaar is van de verzamelde data, tenzij anders is overeengekomen met eventuele samenwerkingspartners.⁵ Dit betekent dat het onderzoeksmateriaal wordt opgeslagen en beheerd volgens de richtlijnen voor praktijkgericht onderzoek. Data dient vindbaar, toegankelijk, herbruikbaar en veilig opgeslagen te worden (FAIR-principes), met inachtneming van privacywetgeving (AVG) en de eisen rond onderzoek integriteit.

Op basis van deze randvoorwaarden stelt de archivaris nadere richtlijnen op voor het archiveren van documenten en data binnen de pilot PD.

⁵ Wanneer er sprake is van een onderzoeksproject waarbij de HAN partner is, worden er (archief)omgevingen gebruikt die niet van de HAN zijn, maar van de eigenaar van het onderzoek. Verstandig is inzake toegankelijkheid door de HAN tijdens en na het onderzoek afspraken te maken met de eigenaar (archiefovereenkomst).

4 FINANCIERING VAN HET PROFESSIONAL DOCTORATE

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe de bekostiging van het PD-traject binnen de HAN is vormgegeven. Deze verdeling van de middelen is gebaseerd op de “Handreiking verdeling middelen en kosten” van de VH en is eerder al vastgesteld door het CvB.⁶

4.1 Kosten voor deelname aan PD-pilot bij de HAN

De kosten die de HAN maakt voor deelname aan de pilot bestaan uit vaste kosten, variabele kosten per jaar gebaseerd op het aantal kandidaten die een PD-traject doorlopen, en de loonkosten van de kandidaten.

Pre-PD-fase

Binnen de pre-PD-fase neemt de landelijk georganiseerde pre-PD-cursus een belangrijke rol in. De kosten voor deelname bedragen 700 euro per persoon voor het bijwonen van de vijf bijeenkomsten. Voor het Pre-PD-traject is, net zoals voor het Pre-promotietraject (zie promotiebeleid HAN) geen algemeen budget beschikbaar. Wel wordt PD-kandidaten geadviseerd aan de pre PD-cursus deel te nemen.

PD-traject

De vaste kosten bestaan uit een vaste jaarlijkse bijdrage voor de VaCo PD ongeacht het aantal deelnemers dat dan is gestart.

- VaCo PD, vaste jaarlijkse bijdrage van € 18.000,-, ongeacht het aantal kandidaten

De variabele kosten per jaar per kandidaat – ongeacht het een interne of externe kandidaat betreft – bestaan uit kosten voor:

- Het Graduate Netwerk van het PD-traject bestaande uit kosten binnen het betreffende domein zoals PR en werving maar ook landelijke activiteiten: per kandidaat €6.625,-
- De begeleidingscommissie bestaande uit kosten van de lectoren die de begeleiding van de kandidaten voor hun rekening nemen binnen de betreffende academie (obv uren): €14.500,-
- De loonkosten en de additionele reis- en studiekosten die voor *interne kandidaten* op rekening komen van de academie waar de PD-kandidaat aangesteld is.

⁶ Deze verdeling van de kosten is via CVB besluit 2023/2126 vastgelegd.

4.2 Dekking kosten

De vaste en variabele kosten worden gedekt uit de extra middelen Praktijkgericht Onderzoek (inclusief de PD-pilot) die de HAN toegekend krijgt. Vanuit deze extra middelen wordt binnen de HAN jaarlijks €250k gereserveerd voor het PD, voor de bekostiging van de PD-trajecten.

De loonkosten en additionele reis- en studiekosten worden gedeeltelijk tegemoetgekomen middels een beurs die Regieorgaan SIA beschikbaar stelt aan PD-kandidaten, echter alleen aan die kandidaten die een dienstverband met de hogeschool hebben (in tijdelijke/vaste dienst of gedetacheerd). Kandidaten verkrijgen middels de SIA beurs €56.700,- per jaar waarmee ca 50% van hun loonkosten is gedekt. Voor het aanvragen van deze beurzen ligt de verantwoordelijkheid bij de PD-kandidaten en de begeleidende lectoren.

Verdeling van taken en rollen

Voor de toekenning van middelen en het dekken van beoogde kosten is zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De coördinatie over de toegekende middelen voor PD ligt vooralsnog bij CS OOK.
- De jaarlijkse bijdrage aan de VaCo-PD (€18.000) wordt betaald vanuit de kostenplaats waar de extra middelen voor praktijkgericht onderzoek zijn geplaatst.
- F&C zorgt ervoor dat de desbetreffende academie de middelen, uitgaande van €21.000,-- per kandidaat, krijgt toegekend aan het projectbudget.
- Academie maakt voor dit budget een project aan en is budgethouder van dit project.
- De begeleidende lector(en) schrijft/schrijven uren op dit project en de academie betaalt het Graduate Netwerk vanuit dit project.

Verdere ontwikkeling PD-trajecten:

Vanuit de extra middelen voor Praktijkgericht Onderzoek wordt voor de duur van de pilot (bestaande uit maximaal 11 PD kandidaten met elk een nominale looptijd van 4 jaren) €250 k gereserveerd voor het PD. Vanuit deze middelen worden de PD-trajecten betaald.

In de eerste periode, als er maar één of twee PD-trajecten binnen de HAN lopen, is er meer geld beschikbaar dan we aan de PD-trajecten uitgeven. Dit overgebleven bedrag wordt het budget voor het project 'Doorontwikkeling PD-trajecten'. CS OOK maakt dit project aan en is budgethouder. Lectoren en andere betrokkenen kunnen hier – voor zover het budget reikt – uren op schrijven voor verdere ontwikkeling van een PD-traject. De omvang van dit budget zal dus elk jaar anders zijn: afhankelijk van het aantal trajecten dat loopt.